

Ryska hotet förblir ett påhitt

Västerbottens-Kuriren

Publicerad 23 januari kl. 17:0067

DEBATTARTIKLAR.

Vad är det ryska hotet mot Sverige? Det är hög tid för etablissemangen att konkret beskriva vad Ryssland ägnar sig åt som legitimerar anklagelsen om "ökad rysk aggressivitet i närområdet". Lyckas man inte återstår bara misstanken att retoriken är till för att kamouflera att Sverige själv är en centrala kreatör av "det förändrade militärpolitiska läget i närområdet". Det skriver Pär Salander, Umeå. Han har tidigare medverkat med kritiska granskningar av den officiella säkerhetspolitiken, Rysslands agerande och Sveriges kontakter med Nato

Helt nyligen var det åter dags för Folk och Försvar (och Nato!) i Sälen. En närmast normaliserad premis för tillställningen är "ökad rysk aggressivitet i närområdet" vilket motiverar resurser till försvaret och ökat närmande till Nato under ledning av Trumps USA.

Vari den ryska aggressiviteten konkret består av får vi inte veta förutom referensen till "Krim och Ukraina". Men Ukraina tillhör inte "vårt närområde" och som flertalet seriösa bedömare påpekat så hotar inte Ryssland väst. Vad kan då "aggressionen i närområdet" handla om?

Jag vandrar bakåt i tiden:

I mars 2016 rapporterades en överbelastningsattack mot de stora dags- och kvällstidningarna och strax därefter stängs Arlandatrafiken ner på grund av tekniska problem. Media, politiker och säkerhetsforskare spekulerade om rysk "hybridkrigföring". Det visade sig dock vara en attack från extremhögern mot media, respektive uttryck för Telias bristande serveruppgradering.

Ungefär samtidigt avvisades bryskt det ryska forskningsflygplanet Geophysica från Kiruna. I stora uppslag talade media om tecken på att planet i själva verket var på spionuppdrag. Men planet ingick sedan fyra år i det stora EU-finansierade klimatforskningsprojektet Stratoclim med

11 inblandade länder. Planet avvisades trots att fyra inblandade länder ansökte om förnyade flygtillstånd. Inbjudan att inspektera planet ignorerades. Den tyske forskningschefen suckade djupt.

I januari 2015 larmade media om ubåtskränkning i centrala (!) Stockholm. Försvarsministern, konfliktforskare och Alliansen upprörs och Ryssland pekas ut. Sent kommer Försvarsmaktens analys: det var arbetsbåten Time Bandit.

I oktober 2014 övade marinenheter ubåtsjakt och media rapporterade att man uppsnappat radiosignaler "sannolikt" från en skadad rysk miniubåt och det beskrevs också att man sett en mystisk svartklädd man. ÖB deklarerade i statsministerns och försvarsministers närvaro att Sverige hade kränkts av främmande makt. Den avgörande observationen" visade sig dock vara "en svensk källa". Den svartklädda mannen hette Ove och var fiskare.

Detta är bara ett axplock av mediala och försvarspolitiska pinsamheter som beskrivs i Mattias Göranssons ambitiösa genomgång i boken "Björnen kommer" (Filter, 2017). Vid sidan av dessa mediala och politiska "fake-news" bidrar selektiv rapportering av vad som händer i närområdet till att skapa en föreställning om att Ryssland hotar Sverige. Till exempel så har vi återkommande fått höra att ryskt flyg har avslagna transpondrar (minskar säkerheten). Luftfartsverkets har dock påtalat att detta inte är speciellt för ryskt flyg.

Att Finlands president Niinistö's förslag från 2016 kring obligatorisk användning av transpondrar godkändes direkt av Ryssland, men inte av Nato – det blir inga rubriker. Vi har också fått läsa när ryskt flyg kränkt svenskt luftrum. Att 92 procent av kränkningarna under perioden 2014-17 kommer från andra länder ger heller inga rubriker.

Det är graverande när försvarsministern och Alliansen återkommer till "rysk upprustning". Det är bara inte sant. Det har tidigare mer handlat om att återställa till dugligt skick än om upprustning, och nu minskar återigen anslagen, under 2017 med 28 procent. Rysslands årliga militärbudget är mindre än det tilläggsanslag som kongressen i USA beviljade för innevarande år.

Den selektiva rapporteringen förmedlar också det aggressiva i att Ryssland har förlagt två korvetter och installerat Iskanderrobotar i Kaliningrad. Samtidigt stationeras amerikanska marinkårssoldater i

Norge, mobila förband i Baltikum och en pansarbrigad på 4000 man med stridsvagnar förflyttas till Polen och dessutom bygger USA missilförsvarssystem i Polen. Att det också skulle bidra till "det förändrade militärpolitiska läget" tycks inte finnas på kartan.

Men kanske mest stötande är upprördheten över att lilla Sverige påstås utsättas för rysk så kallade cyberkrigsföring. I en artikel i ansedda New York Review of Books under rubriken "The Swedish Kings of Cyberwar" avslöjas nämligen Sveriges egen förmenta oskuldsfullhet.

Man visar bland annat hur FRA delar med sig till amerikanska NSA av en "unik samling (kommunikationsdata) på högprioriterade ryska områden som ledarskap, intern politik och energi". Vidare hur man tillsammans hackar sig in i datornätverk utomlands för att samla på sig hemlig information.

NSA är lyriska över det allt närmare samarbetet med den högkompetenta strategiska partnern FRA. Sverige deltar vidare i Stratcom i Baltikum vars uppgift är att på alla vis verka för Natos intressen med "planerad psykologisk aktivitet". Försvarsminister Hultkvist tar nog priset i försvarspolitiskt hyckleri.

Försvarsministern och media varnar för rysk "desinformation" och i en hemlig rapport förväntas ryska påverkansoperationer vid riksdagsvalet 2018. Man refererar till "erfarenheterna" från de amerikanska och franska presidentvalen.

Men enligt till exempel William Binney, tidigare teknisk chef vid NSA (!), och Stephen Cohen, professor i Rysslandsstudier vid Princeton, så har Ryssland inte med detta att göra, och vad gäller det franska valet så deklarerade de franska myndigheterna redan i juni att man inte kan säga varifrån attacken kom.

Det är hög tid för Hultkvist och Alliansen att konkret och trovärdigt beskriva vad Ryssland, till skillnad från Sverige-USA-Nato, ägnar sig åt som legitimerar anklagelsen om "ökad rysk aggressivitet i närområdet".

Lyckas man inte visa det så återstår bara misstanken att retoriken är till för att kamouflera att Sverige genom att bjuda in USA-Nato med militärpolitiska avtal och övningar av aldrig tidigare skådad omfattning, själv är en centrala kreatör av "det förändrade militärpolitiska läget i

närområdet”. Och då är medborgarna i Sverige ”desinformerade”, inte av Ryssland, men av sin egen politiska ledning.

Det finns inget skäl att idealisera den auktoritära regimen i Ryssland. Men det kan inte vara i Sveriges säkerhetspolitiska intresse att sprida ”fake news” om grannen i öst.

Pär Salander

Länk: <https://www.vk.se/2210754/ryska-hotet-forblir-ett-pahitt>